Redacțiunea, Administrațiunea, și Tipografia:
Brașov, piața mare Nr. 30.
Scrisori nefrancate nu se primesc. — Manuscripte nu se retrimet.
INSERATE se primesc la Administrațiunea în Brașov și la următórele Birouri de anunciuri:
în Viena: *M. Dukes, Heinrich Schalek, Rudolf Mosse, A. Oppeliks* Nachfolger; *Anton Oppelik, J. Danneberg*, în Budapesta: *A. V. Goldberger, Eckstein Bernat*; în Bucuresci: *Agence Havas*, Succursale de Roumanie; în Hamburg: *Karolyi & Liebmann*.
Prețul inserțiunilor: o seriă garmond pe o colónă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă și învoială.
Reclame pe pagina a 3-a o seriă 10 cr. séu 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LVIII.

„Gazeta“ iese în fiă-care di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șese luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șése luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 franci.
Se prenumeră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la dd. colectori.
Abonamentul pentru Brașov
administrațiunea, piața mare, Târgul Inului Nr. 30 etagiu I.: pe un an 10 fl., pe șese luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr. Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni 3 fl. Un esemplar 5 cr. v. a. séu 15 bani. Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 128. Brașov, Vineri, 9 (21) Iunie 1895.

Reformarea administrației.

Brașov, 8 Iunie v. 1895

Abia eșit din găóce, guvernul Banffy era poreclit, de oposiție în batjocură, ér de guvernamentalĭ în serios, ca „guvern al reformelor“.

Și se vede, că nu de geaba 'i s'a dat guvernului Banffy acest epitet, căcĭ încă nicĭ n'a isprăvit bine cu reformele bisericescĭ și étă, că succesele dobêndite pe acest teren l'au înflăcărat pe coconul Banffy așa de tare, încât acum și vré sĕ-șĭ împlânte sĕcurea într'un alt copac, aprópe tot atât de gigantic, ca și cel dintâiu.

Ințelegem aicĭ reforma administrațiunei, despre care scim, că ministrul de interne Perczel a declarat dilele trecute la Pojun, că va forma primul obiect de discuțiune în sesiunea de tómnă a dietei.

Apoi sĕ mai dicĭ, că Banffy nu este un năsdrăvan! Ceea ce nu i-a succes nicĭ cabinetului Szapary, nicĭ cabinetului Wekerle, vré s'o facă acum guvernul lui Banffy, a căruia incapabilitate trecea la început ca proverbială și era admirată de tótă lumea.

Dér ce sĕ-i facĭ. Nu hotăresce aicĭ capabilitatea, ci dibăcia de-a manevra cu „constituția“ astfel, ca voința absolutistă a celor dela cârmă sĕ reușéscă întotdéuna. Apoi cine s'ar puté asĕmĕna în privința acésta cu ne'ntrecutul Banffy?

Este adevĕrat, că după declarațiunile ministrului de interne Perczel, mare parte din actualele drepturĭ de autonomiă ale comitatelor, prin proiectata reformă administrativă, ar rĕmâné neatinse. Dér cine s'ar mai puté încrede în asemenea declarațiunĭ și cine óre nu vede în acésta numai o apucătură, prin care Banffy umblă sĕ prindă în cursă pe cei credulĭ?

Décă „mare parte“ din drepturile de autonomiă ale comitatelor ar rĕmâné neatinse, atuncĭ ce lipsă ar mai fi de noua reformă, după ce sciut este, că scopul final al reformei e tocmai centralisarea puterei în mâna statului și, prin urmare, despoiarea comitatelor de drepturile lor autonome?

E evident, că Banffy vré sĕ se foloséscă și aicĭ de-o apucătură, prin care, séu că speréză a duce în adevĕr reforma la îndeplinire printr'o seducere strajnică, séu că voesce numai sĕ ametéscă capetele ómenilor, pentru a puté dice mai târdiu, că el a fost singurul „vitéz“, care a putut realisa programul, la care s'a angagiat.

Orĭ cum ar fi însĕ, esperimentul, ce vré sĕ-l facă Banffy cu reforma, are sĕ coste banĭ mulțĭ și de aceea nu póte fi indiferent pentru cetățenĭ. Sub Szapary, cestiunea reformei administrative a consumat mult timp perdut din partea deputaților ungurĭ, ér resultatul a fost nulă, — timpul perdut de ei însĕ este scump plătit din partea cetățenilor. Pentru ce Banffy voesce sĕ repete acum același lucru?

Camera e compusă adĭ în același mod și din aceleașĭ elemente, ca și sub Szapary. Urmarea logică ar fi dér, ca proiectul de reformă al administrației séu sĕ fiă și de astă-dată respins, precum a fost atuncĭ séu sĕ fiă primit cu omiterea unor părțĭ esențiale, la care cas scopul intenționat s'ar ajunge numai la părere.

Vorba e însĕ aicĭ de-o cestiune de ambiție, pentru a căreia satisfacere Banffy nu prea e alegĕtor în aplicarea mijlócelor. Acésta o simt și foile unguresci, carĭ admiră planul cutezat al lui Banffy și nu prea sunt încântate de el. Mai ales „nemeșii“ unguresci de prin comitate se vor pune, de sigur, pe cugete seriόse și ca mâne îi vom vedé țipând în contra lui Banffy, cum țipau odată în contra lui Szapary, căcĭ prin trecerea administrației în mâna statului li-se ia pânea și cuțitul din mână și apoi cum îșĭ vor mai ferici nepoții și strănepoții? Vor trebui și ei, „sermanii“, sĕ cerșéscă posturile administrative dela guvern, ér nu sĕ și-le împartă între sine din mână liberă, cum le împart astădĭ.

Cu Banffy însĕ n'o vor puté scóte la cale așa ușor, ca cu Szapary, deóre-ce el are farmecul de-a face cu volnicia mai mult, decât face altul cu legea. Cei ce i-au dat acest farmec sunt înși-șĭ șoviniștii ungurĭ, marĭ și micĭ, carĭ pentru volniciile comise în contra Românilor, pe timpul fișpăniei sale, îl deificau odată atât de mult. Acum sigur, „nemeșilor“ unguresci mai ales nu le va veni gustul sĕ-l deifice, dér e târdiu, căcĭ a apucat capra la vardă și n'o mai poțĭ scóte din grădină.

„Austria — un nume“.

Așa dice Kossuth Ferencz într'un articol publicat în *„Egyetértes“* dela 19 Iunie, scris tot din incidentul crisei din Austria.

Ținem de interesant a reveni érășĭ pe un moment asupra ideilor grandomanului omuleț dela fóia kossuthistă, pentru-că din săltărețele lui esercițiĭ de stil, apare din ce în ce mai clar ținta la care rêvnesc cei cu eticheta „independenței“.

„Tóte statele din lume sunt și *națiunĭ*, nu numai *state* — dice delfinul maghiar. In Austria însĕ nu este așa. Austria este numele unei țĕrĭ micĭ, care este fórte agreată casei domnitóre, fiind-că în evul mediu casa purta titlul de principe al acestei „țĕrișóre“. Austria, întru cât representă partea cealaltă a monarchiei, *nu este decât un nume.* Austria constă din națiunĭ, al căror trecut istoric, putere de viață națională, aspirațiunĭ naționale, n'au fost omorîte de asuprirea seculară, nicĭ n'au fost adurmite. Esemplu și dovadă: cestiunea-Cilli.

„Mica Austriă — continuă Kossuth — ca țéră de fapt, este patria Germanilor culțĭ și sdravĕnĭ, a Germanilor, carĭ nu vor sĕ ajungă sub preponderanța slavă. Acésta e natural și corect. *Dér natural și corect este și aceea, când celelalte națiunĭ cu trecut istoric, nu vréu sĕ renunțe la aspirațiunile lor.* Germanii sunt în minoritate, *în țĕrĭ constituționale însĕ hotăresce numĕrul.* Din acésta se nasce o situațiă, a cărei desvoltare se póte prevedé, fără de-a avé ochĭ profeticĭ“.....

Aicĭ Kossuth Ferencz se ocupă cu crisa și causele ei, apoi continuă:

„Décă în Austria națiunile, popórele, carĭ compun Austria propriu disă, vréu sĕ trăéscă, atuncĭ chiar și cel mai mic semn de viață, ca de esemplu un gimnasiu, nimicesce întreg echilibrul parlamentar, rĕstórnă îndată guvernul, provócă agitațiă și cértă. Acésta dovedesce, că națiunile din Austria nu pot da semne de viață, ci numai sĕ dórmă; mișcarea lor strică, ruinéză, chiar și respirul nu le póte fi decât încet. Intrebăm, décă acéstă stare e sănĕtósă? Și totușĭ, pe o ast-fel de basă pun cercurile curții viitorul Austriei și puterea de frunte a Corónei....

„*Ungaria de fapt póte servi cu alt rol la basa viitorului Corónei.* Deja am spus'o acésta și repet éră a arăta, că pe când în Austria viața națională aduce slăbiciune și destrucțiune, pe atuncĭ în Ungaria creéză forța, putere și spor.

„Austria a putut fi punctul principal de radim al Corónei până când Coróna împĕrătéscă germană și puterea imperială germană au stat îndĕrĕpt. De când însĕ acésta a încetat sĕ fiă așa, *Ungaria este punctul principal și natural de radim, pe care spriginindu-se, póte fi libertate și viață liberă în tóte țĕrile Corónei*“...

Fórte bine. Kossuth Ferencz dice, că e corect și natural când națiunile cu trecut istoric *nu renunță la aspirațiunile lor!*

De ce atuncĭ națiunile nemaghiare din Ungaria *sunt persecutate* până la desperare, când vor sĕ-șĭ afirme *aspirațiunile* lor naționale?

Mai dice Kossuth Ferencz, că în țĕrĭ constituționale *hotăresce numĕrul!*

Ei bine, Ungaria se dice a fi consti-

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Familia marinarului.

De *Cordelia.*

(Fine.)

Strĕinul merse înaintea ei, și apucêndu-i brațul îi dise:

— „Da, eu sunt, scumpa mea Gigia; eu sunt în trup și suflet. Eu sunt bărbatul tĕu. Am venit acasă. Mult am suferit de atuncĭ, dér acum sunt aicĭ cu voi.

„Copiiĭ mei, eu sunt dulcele vostru tată. Și eu plâng, că sunteți așa de frumoșĭ, așa de bunĭ, așa de nenorocițĭ!“

Cu palma îșĭ șterse o lacrimă, care, contra voinței sale, îi luneca pe față.

— „Nu visez așa déră? Aievea e adevĕr? Te-ai întors dér totu-șĭ? Dumnedeule, mor de fericire, de surprindere. Și acum rĕmâi aicĭ la noi, așa-i? Așa-i, că nu mai mergĭ dela noi nicĭ-odată?“ îngână Gigia plângênd de bucurie.

— „Da, aicĭ rĕmân tot-déuna. Acușĭ îțĭ voiu povesti, ce-am petrecut. Deu, n'așĭ fi gândit, că mĕ cunoscĭ. M'am schimbat fórte mult“.

— „Nu face nimic. Inima mea, care te-a cunoscut îndată, a rĕmas tot cea veche. Dér spune-mĭ, de ce ni-ai chinuit atât?“

— „Fiind-că în tot timpul acesta am locuit pe-o insulă părăsită, ca un Robinson Crusoe. Din naufragiu m'am mântuit în mod miraculos așa, că m'am acățat de-o bute gólă. Insula, unde m'au aruncat valurile, nicĭ din nume n'am cunoscut'o; era plină cu animale sĕlbatece. Am locuit în butea cu care am scăpat din gura morții. Peste nópte mĕ culcam în ea și, ca sĕ fiu în siguranță contra animalelor sĕlbatece, am țesut'o de jur împrejur cu spinĭ. M'am hrănit cu rădĕcinĭ și cu plante, mĕ îmbrăcam cu foi de arborĭ. Dumnedeu numai póte spune calamitățile prin carĭ am trecut. Căsuța acésta mi-se pare acum un adevĕrat palat. Cum nu, căcĭ dór' acum pot ședé lângă masă și pot mânca cu lingură și furculiță. Numai cine și-a tîrît viéța șése anĭ de dile pe-o ast-fel de insulă părăsită, póte sĕ înțelégă, ce însémă: a durmi în [illegible] a vorbi cu ómenĭ. Nime dintre voi nu póte sĕ pricépă acéstă fericire“.

Băeții îl ascultau cu gurile căscate.

— „Ș'apoi cum te-ai mântuit?“ întrebă Gigia.

— „Sémănă cu o poveste“ continuă bietul Pippo. „Mai întâiu de tóte mi-am făcut din piatră un cuțit; cu acesta am tăiat ramurĭ de pe arborĭ și mi-am ridicat o colibă, unde sĕ mĕ pot retrage. Intr'un an mi-am putut construi un fel de barcă din dógele buții, apoi mi-am cioplit două ventrele. De n'așĭ fi avut un picur de speranță măcar, că Vĕ voiu revedé odată, așĭ fi murit în desperarea și supĕrarea mea. Când mi-am gătat barca, pe-un timp frumos am făcut o escursiune pe mare, dór' décă voiu zări ceva naiă; mult timp însĕ n'am vĕdut nimic. Odată, de două orĭ mi-s'a năzărit, că totu-șĭ vĕd ceva. Inima îmĭ bătea de bucuriă! Dér când naia merse mai departe, m'am reîntors desperat și am plâns, ca un copil. In fine, după șese anĭ lungĭ de chinurĭ, mĕ observà o naie englesă și mĕ luà cu sine. Vĕ putețĭ închipui, ce am simțit eu atuncĭ. Din acea di începênd nu-mĭ sfărmam capul, decât décă voiu puté ajunge de Crăciun acasă la voi. De două dile mĕ aflu în Genua, dér n'am cutezat sĕ viu acasă. Mĕ temeam, că mĕ așteptă scirĭ înfiorătóre, că aicĭ în locul meu aflu pe cine-va... Dér acum sĕ nu ne mai întristăm, ci sĕ ne petrecem“.

Și-au petrecut bine cu toții. Intr'acestea veni și Bacciccia. In primul moment cuvêntul i-se opri în gâtlej, când zări pe-un necunoscut ședênd la locul, unde Gigia nu lăsa pe nime; dér când Pippo l'a îmbrățișat și i-a spus, că cine este, n'a putut tăcea sĕ nu dică atât:

— „Om fericit eștĭ tu, prietine! Décă a-i sci, ce nevastă sdravĕnă ai! Eu voiam sĕ ț'o iau, dér ț'a rĕmas credinciósă. Vedĭ, totu-șĭ mĕ bucur, că s'a întêmplat așa, cum este. Mĕ bucur din curată inimă, că după atâta vreme, vĕd voiă bună și în acéstă casă“.

Dicênd acestea, glasul lui tremura de mișcat, ce era.

— „Da, dĕu“, începù Gigia. „Noi însĕ vrem, ca și tu sĕ fi vesel. După cât sciu, ți-ar plăcea sĕ te însorĭ, așa-i?“

— „Chiar și acum“ rĕspunse pescarul „décă mi-așĭ afla o femeiă, cum e nevasta lui Pippo“.

— „Atuncĭ nu trebue sĕ mergĭ de-

ţională; în Ungaria Maghiarii sunt în minoritate şi naţiunile nemaghiare în majoritate. Cum vine dér totuşĭ, d-le Kossuth, că frumósa d-tale maximă nu se aplică de fapt la noi, sciut fiind şi de luminaţia ta, că majoritatea cetăţenilor este *ignorată*, violată în cele mai sfinte drepturĭ ale ei, nedreptăţită şi ultragitată, de-o minoritate ajunsă la hegemonia printr'o fatalitate?

Şi mai ḑice fiul „sfântului" din Turin, că mişcarea naţionalităţilor din Austria strică şi ruinézá, şi respirul lor e încet, spunênd, că acésta e o stare nesănĕtósă.

Fórte bine, admitem şi noi, că e o stare nesănătósă, mai mult primejdiósă. Dér stare sănĕtósă e ceea ce se întêmplă în Transilvania şi Ungaria, unde şi cea mai mică mişcare a naţionalităţilor e sugrumată prin forţă şi violenţă, unde li-se înécă respirul libertăţii prin fel şi fel de mĕsurĭ coercitive şi barbare? Naţionalităţile din Austria cel puţin se pot mişca sub regimul constituţional de acolo; dincóce de Leitha însĕ naţionalităţilor li-se denégă şi plângerea nevinovată asupra nedreptăţilor, ce li-se fac din partea minorităţilor maghiare, şi temniţele unguresci gem de luptătorii pentru dreptate şi egalitate.

Étă, cocóne Kossuth, o stare, ce de sigur nu póte sĕ încânte nicĭ pe cercurile curţii, nicĭ pe nime în lume, afară dór de cei, carĭ au causat'o şi o susţin cu atât dispreţ al libertăţii şi umanităţii.

Serbările din Kiel.

Ierĭ s'a deschis cu mare pompă şi splendóre al treilea canal maritim, care légă oceanul de Nord şi de Ost între Hamburg, şi Kiel. Pe canalul acesta capitala comerciului Germaniei, adecă oraşul Hamburg, îşĭ póte trimite năile în porturile germane, rusescĭ, danese şi svedice din Marea ostică, fără de-a mai încunjura Peninsula danesă. De altă parte Kiel, portul principal militar al Germaniei, îşĭ póte trimite năile pancerate de-adreptul la malurile apusene, pentru apĕrarea oraşelor Hamburg şi Brema, şi nu pot corăbii de rĕsboiu strĕine sĕ le mai oprésca drumul în strimtorile de mare danese.

Noul canal decĭ este o cale însĕmnată comercială şi militară, deschisă pentru comerciu cu tóte ţĕrile, dér mai ales pentru Hamburg, şi nespus de profitabilă şi folositóre pentru armata Germaniei, apĕrată astfel contra Franciei şi pe mare, ca şi pe uscat. Canalul acesta, orĭ ce s'ar ḑice, a fost săpat mai ales din punct de vedere strategic, şi el se inaugurézá acum printr'o mare serbare cu caracter politic.

Ochii tuturor puterilor europene sunt îndreptaţĭ spre Kiel. Mii şi sute de mii alérgă sĕ vadă sĕrbătórea şi pompa rară. Aprópe toţĭ domnitorii Europei şĭ-au trimis representanţii lor la Kieli şi statele şĭ-au trimis flotele. Superbul Wilhelm II, încungiurat de atâtea personalităţĭ princiare şi de stindardele năilor de rĕsboiu ale tuturor puterilor, se închipuesce a fi cel dintâiu şi cel mai mare principe pe pământ.

Şi în acest moment, cu drept se întrébă lumea, décă înaugurarea canalului din Kiel este ea o serbare a păcei?

Mulţĭ îşĭ vor ḑice, că nu, că totul se reduce la o paradă esterióră deşértă, în dosul căreia se ascunde o îndoială négră, un punct, care inspiră marĭ îngrijirĭ pentru viitor.

Scirile telegrafice anunţă, că flota Franciei şi a Rusiei intră în port singure, ér cele ale triplei alianţe încă nu vor întra tocmai deodată, vrĕnd astfel sĕ se evite orĭ-ce demonstraţiă politică. Separatismul arătat de Francia şi Rusia se mai ilustrézá şi prin alt fapt petrecut ḑilele acestea. Ţarul Rusiei Nicolae II a aflat de bine a distinge pe preşedintele republice francese cu ordinul St. Andreiu, tocmai în ajunul sĕrbărilor dela Kiel.

Se mai anunţă apoi din Kiel, că Germania a îngrijit în mod deosebit sĕ nu vateme câtuşĭ de puţin sensibilitatea Franciei. S'a dat adecă ordin, ca în momentul când flota francesă va întra în port, musica sĕ intoneze *Marseillaisa* şi sub tótă durata timpului cât flota francesă va petrece acolo, sĕ nu se cânte „*Wacht am Rhein*".

Tóte acestea sunt semne, că serbările dela Kiel nu au pe depliu caracterul desĕvêrşitei încrederĭ între marile state europene, şi că sentimentelor trebue sĕ li-se pună frêu, ca sĕ nu isbucnéscă în mod turburător.

Pe cea din urmă tréptă.

Esistenţa politică a Europei civilisate constă astăḑĭ din contraḑicerĭ, a căror ciocnire reciprocă nu se póte încungiura, şi a căror însĕmnătate funestă zace într'aceea, că se estind în mod egal asupra tuturor statelor şi trag în cercul lor tot ce este legat prin limbă, civilisaţiune, convenţiă şi interese. Transformările marĭ, pe carĭ le-am trăit până acum, s'au referit mai mult la singuratice popóre şi state, şi crisa era totdéuna localisată, cum o vedem acésta la luptele constituţionale din Anglia, la luptele pentru independenţă din America nordică, la revoluţiunea francesă, la unitatea Italiei, transformarea Franciei în republică, nimicirea Turciei, restaurarea imperiului german etc. Singur numai sub Napoleon I a fost încurcată în crisă întrégă Europa, de-altmintrelea schimbările politice erau tot-déuna localisate, şi chiar şi décă erau câte odată amestecate mai multe state într'o cestiune ardĕtóre, totuşĭ n'am avut o crisă generală europénă de popóre şi state.

Ceea ce dér încă n'am trăit, însĕ acum se pregătesce din partea generaţiunei nóstre, este *crisa generală*, spre care înaintézá Europa, şi aceea ce noi vedem astăḑĭ, că este bolnăvicios pe trupul nostru şi al altora, sunt pregătirile şi nivelările pentru luptele spirituale şi fisice, carĭ se apropiă cu paşĭ uriaşĭ. Popórele Europei aprópe tóte s'au ruinat prin resbele, carĭ, se înţelege, pretind armare generală, şi în suita acesteia, urmézá apoi serăcirea popórelor, sĕlbătăcirea moravurilor, ruina financelor şi paralisarea orĭ-cărei activităţĭ de câştig. E drept, că unele state din Europa, în urma posiţiei lor geografice norocósă, au întrecut pe departe pe celelalte în susţinerea puterei de viéţă a statului, consacrându-se decenii întregĭ operelor păcei şi ale muncei liniştite; avansul acesta însĕ astăḑĭ a dispărut, deosebirea între singuratice state nu mai este atât de mare, miseria materială a cuprins deja pe toţĭ şi valurile ei neliniştesc spiritele 'n gradul suprem.

Efectivul pasiv atât de mare al puterilor europene, formézá basa acelor greutăţĭ financiare enorme, carĭ apasă astăḑĭ popórele. La aceste se mai adaug datoriile din 1848, de carĭ n'a rĕmas cruţat nicĭ un stat, şi în urma cărora Austria şi Italia avură de trecut printr'o crisă fórte grea. A urmat apoi rĕsboiul crimeic, rĕsboiul austriaco-franceso-italian şi rĕsboiul germano-italiano-austriac. Campaniile acestea introduseră în întrégă Europa îndatorirea generală de miliţiă, şi prin asta se nimici şi bunăstarea popórelor. Lupta sĕlbatică dintre Francia şi Germania potenţă baionetele în milióne, resbelul ruso-turc, cu resolvarea sa putredă, deschise craterul vulcanului europén, în care dispare astăḑĭ tótă averea şi bogăţia popórelor europene, ca grăunţul de grâu semĕnat în pământ mărăcinos, şi suma datoriilor statelor abia se póte calcula.

Şi ce a urmat după o astfel de economiă neraţională a statelor? *Bancrotul general de banĭ*, care s'a rĕspândit în mod electric asupra tuturor statelor, şi care prin durata sa dovedesce, că a întrat aşa de adênc în carnea popórelor, încât fără mijlóce radicale nicĭ nu se póte vindeca. Intru atât de greu apasă crisa de banĭ şi crisa comercială tóte statele, încât acestea se baricadézá unul contra altuia cu abdicerĭ de convenţii vamale şi de comerciu. Fiă-care voiesce sĕ-şĭ îngrădéscă industria şi comerciul sĕu cu un zid chinesesc, şi economii naţionalĭ sunt cuprinşĭ de o adevĕrată panică.

Popórele europene au ajuns decĭ pe cea din urmă tréptă a bunei stărĭ, şi aci sunt numai două mijlóce de mântuire: *desarmarea şi reducerea dărilor*. Amêndouĕ aceste cestiunĭ sunt cestiunĭ europene, căcĭ, precum un stat nu se póte desarma singur, când tóte celelalte state în jurul sĕu stau armate, tot aşa bancrotul de stat al unei marĭ puterĭ nu lovesce numai singur în respectivul stat, ci în tóte pieţele de banĭ ale tuturor popórelor, şi armarea generală aduce bancrot material pentru întrégă Europa.

Nou proces pentru „agitare".

Inaintea tribunalului din Timişóra a început alaltăierĭ după améḑĭ pertractarea unui nou proces pentru „agitare".

Acusatul este părintele Dimitrie *Adam* preot gr. or. în Maşniţa, învinuit pentru „agitaţiă", ce ar fi făcut'o în biserică, în predica sa ce a ţinut'o la 11 Martie 1894. Părintele Adam a fost denunţat de *înşişĭ poporenii sĕi*, mai mulţĭ ţĕranĭ românĭ şi un fost învĕţator cu numele N. *Surdu*. Apĕrătorul părintelui *Adam* este d-l Dr. P. *Jurma*.

Resultatul procesului nu ne este încă cunoscut. „*Dreptatea*" din Timişóra, ce am primit'o aḑĭ, scrie următórele referitor la acéstă nouĕ prigonire pusă la cale contra unui brav preot român, denunţat de nisce pĕcătoşĭ fii sufletescĭ ai lui:

Tristă privelişte ni-s'a dat erĭ sĕ vedem Un preot român sta pe banca acusaţilor, învinovăţit, că ar fi agitat în biserică, şi vr'o 5—6 fruntaşĭ ai satului, între carĭ un fost învĕţător, primarul actual, cassarul comunal, toţĭ „fiĭ sufletescĭ" ai lui, mărturisiau contra lui. Ei l'au denunţat, şi tot ei îl acusă pe motivul, că li-ar fi spus în biserică nisce cuvinte, carĭ chiar décă li-ar fi spus, nu ar constitui nicĭ o crimă, nicĭ un delict, căcĭ datorinţa lui de preot român e sĕ le spună.

Un proces, care aruncă o stranie lumină asupra stărilor, ce domnesc prin poporul nostru. Preoţii certaţĭ cu fruntaşii comunei şi vecĭnic pe picior de resbel cu ei! Mânaţĭ de ură şi patimĭ urîte ei alérgă la autorităţile strĕine de ném şi biserică, ca sĕ denunţe pe preotul lor, că ce li-a spus în biserică! Ce fii stricaţĭ şi ingraţĭ! Ce privelisce disgustătóre!

Lucrul s'a petrecut în comuna Moşniţa. Denuncianţii sunt toţĭ ómenĭ de ai notarului şi solgăbirĕului. Ei au fost luat parte şi la meetingul liberal ţinut pentru căsĕtoria civilă. Toţĭ fruntaşĭ, cu stare bună şi mai inteligenţĭ decât ţĕranii de rĕnd, dér ce folos de starea lor, de inteligenţa lor, când inima şi sufletul lor plin de patimĭ şi de ură, s'a înstrĕinat de causa némului şi bisericei lor.

Pricina întregului proces este asilul de copii (Kisdedovóda). Notarul ungur a umblat sĕ-l înfiinţeze. Preotul se ḑice, că ar fi făcut pe ómenĭ atenţĭ la periculul, ce învólvă în sine acest „asil" şi i-ar fi provocat sĕ facă tot posibilul, ca sĕ-l împiedece.

„Suntem ca şi în foc. De abia am edificat şcóla cea nouă, şi étă vine porunca sĕ mai facem una, sĕ facem şi un asil! Dragii mei crestinĭ, nu suntem noi destul de storşĭ de banĭ? De unde sĕ mai luăm acum şi pentru o nouă şcólă? Grijiţĭ sĕ nu faceţĭ ca aceia, carĭ mai sĕptĕmâna trecută au fost pe la Pesta, la „*nunta jidovéscă*", cumpĕraţĭ şi amăgiţĭ; grijiţĭ sĕ nu ne mai ajungă şi acésta, că nu e de binele nostru. Aceste asile se fac numai pentru maghiarisarea copiilor noştri, ér nu pentru învĕţarea lor. Ei vor fi daţĭ pe mâna vr'unei jidovóice, orĭ unguróice, care nu va cuteza sĕ ḑică nicĭ o vorbă românéscă către pruncĭ, căcĭ îndată ar fi amovată. Ea îi va învĕţa numai unguresce".

Aşa se ḑice, că ar fi vorbit preotul în biserică, după ce a sfîrşit cu liturgia şi a eşit sĕ dea ómenilor anafora. Incă nu s'a dovedit nimic: mai sunt martorĭ, carĭ trebue ascultaţĭ, de aceea pertractarea s'a amânat. Dér, décă chiar aşa ar fi vorbit, ce ar fi greşit el? Şi totuşĭ a fost denunţat; şi încă chiar de Român! Şi când Român denunţă pe alt Român, lucrul trebue sĕ apară grozav! Astfeliu i-s'a făcut interogator şi acum proces.

SCIRILE ḐILEI.

— 8 (20) Iunie.

„Atentatul" dela Bocsig la Curia Curia din Budapesta a respins recursul de nulitate contra sentinţei în procesul „atentatului" dela Bocsig, în urma căreia Iuliu

---

parte" continuă Gigia, privind cu jumĕtate ochiul la soră-sa.

— „Nu se póte! Ḑĕu, nu glumi!"

— „Dér într'adevĕr, de un timp încóce te iubesce" începù Gigia, pe când Rosa îi făcea semn sĕ tacă. „Aşa-i, că nu sci, că ea a refusat până acum pe atâţia, din pricină, că te iubesce?!"

— „Nu-i crede!" ḑise Rosa, făcênd din umerĭ „nimic nu-i adevĕrat din ceea ce ḑice".

— „Ḑĕu, n'ar fi în asta nimic rĕu. Am fost nebun, că n'am privit mai bine în jurul meu, când vĕḑui, că Gigia nicĭ vré sĕ-mĭ pórte grija. Pe cinstea mea o spun, că şi Rosa are tocmai aşa o faţă, ca şi sora ei; tot aşa 'i sunt de frumoşĭ ochii; tot aşa de bună îi este inima. Iartă-mĭ, Rosa, că mai înainte n'am privit mai bine în jur de mine. Aşa-i, că-mĭ ierţĭ?"

Ḑicênd acestea împinse cu cotul fata.

Rosa roşind până la urechĭ îşĭ plecà capul frumos; se părea, că a făcut ceva descoperire interesantă pe şorţ, şi n'a ḑis o vorbă.

— „Dér nicĭ nu mĕ asigurezĭ? Atuncĭ Dumneḑeu sĕ vĕ binecuvinteze, eu merg la lucrul meu, şi nu voiu veni mai mult în părţile acestea".

Voì sĕ plece.

— „Nu te mănia" ḑise Rosa, apucându-i braţul. „Rĕmâi aicĭ!"

— „Da, séu nu?"

— „E adevĕrat, că de-un timp încóce îmĭ place de d-ta. Gigia a spus adevĕrul. N'ai băgat de sémă nicĭ odată? Dóră n'ai peliţă pe ochĭ? Décă a-i sci, cât mĕ turburam, când asediai cu iubirea d-tale aşa de mult pe Gigia!?"

— „Mare măgar am putut fi, într'adevĕr, că n'am băgat de sémă. Dér acum sĕ ne petrecem şi noi, nu numai ei amêndoi".

Rosa făcù din cap afirmativ, zimbi; dér nu ḑise nicĭ un cuvênt.

— „Acum îmĭ ocup şi eu locul în familiă" începù Bacciccia, sărutând pe Rosa.

— „Vei fi fericit cu ea, cum ai meritat'o" rĕspunse Gigia. „Trăéscă logodnicii!". . . . .

. . . .

Vêntul vuia turbat afară, marea gemea înfiorător. Pippo, şeḑênd lângă focul prietinos, alăturĭ de nevastă-sa, pe genunchĭ cu câte-un copil, ḑise radiând de fericire:

— „Odată, óre când pismuiam pe cei bogaţĭ, că puteau sĕ cumpere copiilor multe darurĭ de Crăciun. Ii pismuiam fără judecată. Nicĭ acum, ce-i drept, n'a venit îngerul la noi cu darurĭ frumóse; cămara încă ne e sărăcăciósă şi afumată, dér totu-şĭ n'aşĭ schimba aḑĭ nicĭ cu împĕratul din India".

Gigia, jumĕtate zîmbind, jumĕtate plângênd îi spuse, că cel mai frumos dar de Crăciun este, că i-a venit bărbatul acasă, bărbatul pe care atâta timp l'a ţinut mort şi l'a plâns.

Rosa şi Bacciccia se retraseră în bucătăriă, acolo îşĭ şopteau şi vorbiau despre viitorul de aur.

T. H. P.

Horváth a fost osêndit la 7 dile închisóre ordinară şi 50 fl. amendă; *Fenyo* Sándor la 20 dile închisóre şi 60 fl. amendă, *Markus* Miksa la 14 dile închisóre şi 40 fl. amendă şi *Kohn* David la 3 dile închisóre şi 20 fl. amendă. Raportorul Curiei a fost Dr. Francis *Székely*.

—o—

Obstrucţiune pe câte 10 minute. Şedinţa dela 18 Iunie n. a parlamentului austriac a fost fórte interesantă. Cehii-tinerĭ obosindu-se de-atâta vorbire, au continuat obstrucţiunea prin pause de câte 10 minute. Inainte de-a se vota asupra fiă-cărui paragraf, fiă-cărei propunerĭ, ei au cerut pausă de 10 minute, prin graiul deputatului *Vasaty*, ér după votare tot-déuna se scula *Purghardt*, cerênd constatarea raportului voturilor. Acésta încă dura aprópe câte 10 minute, deşi raportul voturilor era mai tot-déuna 115 contra 16, orĭ 109 contra 14. Pe calea acésta Cehilor tinerĭ li-a succes, ca dela 10 óre a. m. până la 3 óre p. m., sĕ se facă votarea numai asupra 3, di *trei* paragrafĭ.

—o—

Proces socialist. In 1 Aprilie a. c. a apărut în diarul păpucarilor „A czipész" din Budapesta, al cărui redactor responsabil este Alex. Ihász, un articol agitatoric, scris din incidentul procesului socialiştilor din H.-M.-Vásárhely. Procurorul de stat a intentat proces de pressă numitului diar. Pertractarea s'a ţinut erĭ înaintea tribunalului din Budapesta şi redactorul Ihász a fost osêndit pentru delictul de agitare şi pentru preamărirea de fapte punibile la 3 lunĭ închisóre ordinară şi 50 fl. amendă.

—o—

Venitul căilor ferate ale statului ungar a început în timpul din urmă sĕ scadă continu. In cuartalul prim al anului curent venitele au fost *mai micĭ cu $1\frac{1}{3}$ milióne, ca în aceeaşĭ periodă a anului trecut.* Imprejurarea acésta dă nascere la marĭ îngrijirĭ, mai ales fiind-că atât liniile ferate austriace, cât şi cele de pe teritoriul ungar, carĭ însĕ nu sunt în administraţia statului, merg înainte posperând. Se póte conchide de-aicĭ, că în personalul administraţiei căilor ferate ale statului trebue sĕ fiă unii cu degete prea lungĭ, orĭ că şi sistemul de administraţia este greşit.

—o—

Ministrul de interne român a deschis un credit estra-ordinar de lei 1,500, ca cheltuelĭ de călĕtoriă pentru d. doctor V. Babeş, directorul institutului de patologie şi bacteriologie din Bucurescĭ, spre a participa la adunarea generală a „British medical asociation" (asociaţia medicilor Marei-Britanii), ce va avea loc de la 30 Iulie până la 3 August 1895.

—o—

Un dar al împĕratului german. Impĕratul Wilhelm a dat 48,000 de mărcĭ pentru construirea unei bisericĭ evangelice la Holteanu, care va purta numele de „Biserică de făgăduinţă" în amintirea terminării canalului dintre marea baltică şi marea nordică.

—o—

Preşedintele frances Faure a trimis Ţarului Nicolae mulţămită, pe cale telegrafică, pentru distincţiunea, ce i-a făcut prin acordarea ordinului St. Andreiu.

—o—

Dela înălţime de 3000 metri cu umbrela. Un cas aprópe de necredut s'a întêmplat dilele trecute în Paris. Un aerian cu numele *Caparra* şi o actriţă cu numele *Dugart* au aflat un aparat în forma unei umbrele, cu care décă te aruncĭ jos dintr'o înălţime mare, se deschide şi nu lasă, ca respectivul sĕ cadă repede, ci sĕ se scobóre încet, pe pămênt. Cu umbrela acésta a făcut un esperiment Caparra şi actriţa Dugart înaintea unei mulţimĭ de mai multe mii. S'au urcat c'un balon la o înălţime de *trei mii* de metri, au spart balonul, în care moment umbrela s'a deschis de sine, şi ea resistând gravitaţiunei şi greutăţii, cei doi cutezătorĭ au ajuns încet şi nevătĕmaţĭ pe pămênt, în suburbiul Saint-Antoin din Paris.

Primire festivă la internatul de băeţĭ din Blaşiu.

Blaşiu, 19 Iunie n. 1898.

Internatul de băeţĭ din Blaşiu este ultima operă a Metropolitului de piă memoriă *Vancea*, pe care mórtea l'a răpit din mijlocul nostru înainte de a-şĭ vedé inaugurat acest pompos institut. Cu el se încheiă şirul grandióselor palastre ale muselor, ce se află în stânga bisericei catedrale, spre médă-di rĕsărit.

Deşĭ nou, acest internat, sub conducerea d-lui rector actual, d-l *Dr. Vasilie Hossu*, şi-a câştigat un nume bun, care atrage asupra sa atenţiunea părinţilor din tóte unghiurile locuite de Românĭ.

In acest internat se adăpostesc în timpul de faţă *130 de tinerĭ românĭ*, adunaţĭ de prin tóte unghiurile ţĕrei nóstre, cum şi din strĕinătate. Intre ei am avut anul acesta şi doi tinerĭ din Bucurescĭ, ér unul din Istria, pe care ne este mai mare dragul de a-l audi vorbind în dialectul fraţilor noştri de pe ţĕrmurul Adriaticei.

Tinerii internişti, mai marĭ şi mai micĭ, aflătorĭ prin tóte clasele gimnasiale, în schimbul unei taxe de tot modeste primesc întreţinerea complectă şi stau sub îngrijirea unui rector, a unui prefect şi a trei sub-prefecţĭ. Câtorva tinerĭ mai distinşĭ a început în timpul din urmă sĕ li-se dea şi stipendii fundaţionale, adecă întreţinerea gratuită, cu tóte cele de lipsă.

Tinerii stau în acest internat sub o îngrijire cât se póte de conscienţiósă, dându-li-se crescere morală şi fórte sănetósă. Acésta o dovedesce de-altmintrelea şi afluenţa cea mare a tinerilor concurenţĭ, dintre carĭ mulţĭ, din causa ângustimei locului, nicĭ nu pot primi intrare în internat.

Aicĭ tinerimei 'i se dă prelegiul de-a se desolta şi în arţile frumósei. In fiă-care an se ţin anumite serate, în carĭ interniştii debutéză cu cântărĭ, cu producţiunĭ musicale etc.

Dintre tóte producţiunile de până acum însĕ, cea dintâi şi cea mai impunĕtóre a fost producţiunea extra-ordinară de ierĭ, 18 Iunie n. c., arangiată în onórea Escelenţei Sale Metropolitului *Mihalyi*, din incidentul *primirei Sale festive*, cu care ocasiune internatul s'a recomandat înaltului patronat al Escelenţei Sale.

Programul producţinnei, constătător din vre-o 10 puncte, a fost esecutat spre deplina mulţumire a tuturor."

La intrare, Metropolitul, care venise însoţit de secretarul Bunea, a fost întimpinat înaintea institutului de mai mulţĭ canonicĭ şi de superiorii internatului, ér orchestra seminarială intonà: „*Marşul Metropolitului Victor*", compus din incidentul acesta de harnicul nostru profesor de musică d-l Iacob *Mureşianu*. Orchestra, constătătóre din vre-o dece persóne, a făcut cea mai bună impresiune asupra asistenţilor, între carĭ se aflau şi dame.

A declamat apoi studentul de cl. VII gim., Ioan *Giurgiu*, o odă ocasională compusă de tînĕrul şi mult promiţĕtorul cleric de anul prim Emil Sabo. Oda a fost declamată cu multă vervă şi însufleţire. După asta corul seminarial a esecutat un imn festiv, după care studentul de clasa VI Samuil *Vladone* declamà o odă latină, studentul de cl. V Romul *Raţiu* declamà în limba maghiară, ér studentul de cl. VI Victor *Bontescu* declamà în limba germană. Tóte declamările au fost bine succese, ér declamatorii au fost aplaudaţĭ cu căldură.

Din complexul de limbĭ, câte am audit aicĭ, fapt este şi fapt rĕmâne, că nu e limbă mai dulce şi mai frumósă, ca limba nóstră românéscă, despre care a dis un învĕţat mare din apus, că „merită sĕ fiă vorbită de tótă lumea."

Ca al 7-lea punct urmà un duet pe violină, esecutat de Virgil Pop şi V. Bontescu, care a succes de-asemenea fórte bine. Tinerii au fost siliţĭ sĕ mai esecute o piesă afară de program. Pe violină solo s'a produs studentul Virgil Pop, care dovedesce un frumos talent artistic, pe care décă îl va cultiva, va ajunge departe. De-asemenea am vĕdut pe stud. de cl. V A. Popoviciu, mănuând bine arcuşul. Corul mixt, compus din 30 tinerĭ, toţĭ din internat, şi-a esecutat rolul cu succesul cel mai satisfăcĕtor. Corul, ca şi ochestra, au fost conduse de talentul nostru profesor de musică, d-l Iacob Muresianu.

Urmà predarea unui prea frumos album, ca amintire, Escelenţei Sale Metropolitului din partea elevilor interniştĭ. Albumul a fost predat prin d-l rector al institutului Dr. V. Hossu, care în cuvinte alese şi bine simţite recomandà institutul graţiosului patronat al Escelenţei Sale. Metropolitul a rĕspuns într'o vorbire mai lungă, esprimându-şĭ deosebita bucuriă pentru progresul arătat în studii şi în arta musicală, ce atât de mult contribuie la formarea caracterelor. Ca archi-păstor, dise Escelenţa Sa, vĕ felicit, ca pe unii aleşĭ dintre sute şi mii de studenţĭ ai poporului nostru credincios, cărora li-s'a dat a-şĭ face crescerea aicĭ; felicit memoria piă a Escelenţei Sale Vancea, din munificenţa căruia s'a fondat acest institut şi s'a dotat, asigurându-i se viitorul; felicit pe părinţii voştri, carĭ şi-au trimis mlădiţele, tesaurul lor cel mai scump în acest institut. Fiţĭ recunoscătorĭ Escelenţei Sale piului fundator, părinţilor voştri şi superiorilor acestui institut.

Apoi, adresându-se rectorului internatului, adause: Vĕ mulţămesc, d-le director, pentru acéstă frumósă festivitate. Mi-s'a dis, că „roze mi-s'au sĕmĕnat pe cale" (textul odei), ele însĕ sunt şi cu spinĭ. Dér sper, că generaţiunea acésta, adăpată la isvorul culturei religióse-morale, încă va fi la timpul sĕu spre puternic sprijin. Sĕ trăiţĭ fiilor!

Vorbirea Escelenţei Sale a fost urmată de bine simţite urărĭ de „Sĕ trăéscă", ér orchestra a intonat în decursul eşirei din sală „Marşul final".

Primirea festivă a durat o oră şi jumĕtate, cam dela 5 până la $6\frac{1}{2}$ óre p. m. Escelenţa Sa a visitat apoi tóte apartamentele institutului, precum şi frumósa grădină, rĕmânând fórte mulţămit cu cele vĕdute.

Coresp.

Cătră toţi fraţii şi amicii mei.

Cu diua de mâne voiu reîntra în temniţele dela Vaţ pentru a suferi restul pedepsei; îmĭ iau decĭ voiă a usa de puţina libertate, mulţumind din adêncul inimei, în numele meu şi al familiei mele, tuturor amicilor şi cunoscuţilor, din apropiere şi din depărtare, pentru mângăietórea dragoste şi interesare, ce mi-au arătat din incidentul morţii neuitatei mele soţii.

Vĕ mulţumesc încă odată tuturor şi vĕ strîng mâna cu iubire.

Al vostru în tot-déuna

Băsescĭ, 18 Iunie 1895

George Pop de Băsescĭ.

Scirĭ telegrafice.

Viena, 20 Iunie. *Majestatea Sa a primit demisiunea cabinetului Windischgraetz*, îndreptând cătră toţĭ miniştri demisionaţĭ autografe graţióse şi conferindu-le ordine înalte.

Viena, 20 Iunie. Monarchul a numit: pe contele *Kielmansegg* ministru de interne austriac şi preşedinte al consiliului ministerial; pe *Welsersheimb* din nou ministru al Landweh rului, pe *Iaworsky* din nou ministru al Galiţiei, şi pe şeful de secţiune *Boehm* ministru de finance; a încredinţat apoi cu *conducerea interimală* a diferitelor ministerii pe următorii şefĭ de secţiune: *Blumenfeld* (agronomiă), *Wittek* (comerciu), *Ritter* (instrucţiunea publică şi culte) şi *Hrall* (justiţiă).

Viena, 20 Iunie. Majestatea Sa va apăré după amédĭ în camera deputaţilor. Noul cabinet, care s'a presentat camerei înainte de amédĭ, după cum se speră, va fi în stare sĕ resólve *budgetul*.

Hamburg, 20 Iunie. Impĕratul *Wilhelm* a sosit aci, şi a fost primit cu marĭ ovaţiunĭ.

Roma, 20 Iunie. In camera italiană s'a întêmplat *o scenă scandalósă.* S'au bătut şi pălmuit deputaţii *Casale*, *Andreis* şi *Laurenzana*.

DIVERSE.

Cireşele. Cireşele, atât de gustóse în fragezimea lor prima-văratecă, au sosit, „La Science française" le consacră, cum au apărut, o notă interesantă. Lucullus e considerat, în cărţĭ, ca importatorul în Europa al cireşului, ce ar fi adus din Asia-minoră. De un timp imemorial ni-se afirmă decĭ, că datorim o recunoscinţă óre-care acestui roman fastuos şi mâncăcios. Pare însĕ, că nu datorim nimic séu aprópe nimic lui Lucullus. Un pomolog distins din secolul al XVIII-lea, abatele Rozier, publicà în 1785 un articol, în care demonstrà peremptoriu, că cireşii derivau, fiă prin sămênţa lor, fiă prin hydridaţie, din cireşele sĕlbatice, carĭ rare în Italia, sunt indigene în Galia, Marea-Britanie şi Germania, şi indică în diferitele lor specii sĕlbatice, sursele principalelor varietăţĭ. Lucrarea acésta, în care logica şi observaţia se sprigineau pe o sciinţă arboricolă remarcabilă, a fost adoptată de Lamarch, care reproducênd-o în „Encyclopédie méthodique," 'i dedea reazemul autorităţii sale. Lucullus ar fi întrodus decĭ fórte simplu în Italia o varietate de cireşĭ mai dulcĭ, decât cei cunoscuţĭ până atuncĭ. Pliniu descrise dece specii fără nicĭ o alusie la Lucullus. Putem decĭ mânca în linişte cireşĭ, fără a fi obligaţĭ a ne gândi la Lucullus cu recunoscinţa stomacului.

De-asupra ruinelor. Ilustrul, nemuritorul Linnée, a comparat cu multă dreptate imensa, dér umila familiă a gramineelor cu poporul. „Ele sunt", dicea el, „sĕracii, plebeienii, ţĕranii regnului vegetal. Ele alcătuesc partea cea mai simplă, cea mai numĕrósă şi cea mai plină de viéţă; cu cât le calcĭ în picióre, cu cât le strivescĭ mai mult, cu atâta ele se îmulţesc". Pe de altă parte Chateaubriand le numesce „poeticul decor al ruinelor gotice". Decor séu nu, gramineele se urcă fără încetare, înfăşură ruinele în frageda, dér sănĕtósa lor vegetaţiă, şi pe aceste dĕrîmăturĭ tulpinele lor plăpânde, clătinate de cea mai mică suflare a vêntului, par a fi drapelele nenumĕrate ale armatei biruitóre, a celor umilĭ, a celor micĭ, carĭ îşĭ cer dreptul lor la viaţă. Linnée are dreptate. In puzderia asta democratică, numĕrósă ca nisipul mărei, constă adevĕrata putere, aceea, care se chiamă: trăinicia. Tot ce este artificial: castelele, fiă ele şi gotice, palatele, monumentele, ca şi sistemele, constituţiile şi societăţile, nu trăesc decât o clipă în nemĕsurata viéţă universală, — şi apoi, — ruina desĕvêrşită, pietrile clădirei se desfac, se sfărîmă şi cad. Pe când gramineele, venite nu se scie de unde, rĕsar într'o bună diminéţă printre pietri. Şi de ar fi sdrobite şi călcate în picióre, ce le pasă! Cele sfărîmate vor forma terenul, pe care se vor fixa şi alimenta rădĕcinele urmaşilor lor.

Literatură.

„Prietinul sătênului român". Aceeta este titlul unei frumóse colecţiunĭ de „sfătuirĭ în formă de dialog pentru elevĭ şi adulţĭ, compusă de *Ioan Pop Reteganul.* Cu un adaus de poesii alese". Acéstă cărticică conţine vre-o 13 dialogurĭ fórte potrivite şi instructive pentru popor, precum şi vre-o 30 de poesii frumóse. Un esemplar, de 206 pag., costă 30 cr. De vêndare la tipografia editóre „*Aurora*" *A. Todoran* în Gherla (Szamosujvár.)

Proprietar: **Dr. Aurel Mureşianu.**

Redactor responsabil: **Gregoriu Maior.**

Cursul la bursa din Viena.

Din 19 Iunie 1895.

Renta ung. de aur 4%	123.45
Renta de coróne ung. 4% . . .	99.40
Impr. căil. fer. ung. în aur 4½% .	125.85
Impr. căil. fer. ung. în argint 4½%	103.15
Oblig. căil. fer. ung. de ost. I. emis.	123.50
Bonuri rurale ungare 4% . . .	98.30
Bonuri rurale croate-slavone. . .	98.75
Imprum. ung. cu premii	158.—
Losuri pentru reg. Tisei și Segedin.	147.—
Renta de hârtie austr.	101.30
Renta de argint austr.	101.30
Renta de aur austr.	123.10
Losuri din 1860	157.—
Acții de ale Băncei austro ungară.	1075.—
Acții de-ale Băncei ung. de credit.	493.25
Acții de-ale Băncei austr. de credit.	407.25
Napoleondori.	9.63
Mărci imperiale germane . . .	59.37½
London vista	121.30
Paris vista	48.12½
Rente de coróne austr. 4%. . .	101.40
Note italiene.	46.02½

Sz. **164**—1895 végr.

Árverési hirdetmény.

Alólirt birósági végrehajtó az 1881-ik évi LX. t. cz. 102. §-sa értelmében ezennel közhirré teszi, hogy a brassói kir. törvényszéknek 4544—894 sz. a. kelt végrehajtást rendelő és a Zernesti kir. járásbiróságnak 1401—894 sz. a. kiküldetést tartalmazó végzése folytán Mețián Stefan zernesti lakós javára Letca B. Bucur és társai uj tohani lakosok ellen 364 fr. tőke, ennek 1894 év julius hó 1 napjától számitandó 6% kamatai és eddig összesen 56 frt 65 kr. perköltség követelés erejéig elrendelt kielégitési végrehajtás alkalmával biróilag lefoglalt és 670 frt. becsült ingóságok u. m. lovak, ökrök, tehenek, kocsik stb nyilvános árverés utján el fognak adatni.

Mely árverésnek az 1351—1895 sz. kiküldetést rendelő végzés folytán a helyszinén vagyis Uj Tohánban a község házánál leendő eszközlésére 1895-ik évi junius hó 30-ik napjának délelőtt 9 órája hataridőül kitüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881-ik évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet igérőnek becsáron alól is elfognak adatni, a netaláni elsőbbségi igénylők pedig felhivatnak, miszerint jogaikat az emlitett t. cz. 111. és 112. §-a alapján árverezés megkezdéséig érvényesitsék.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881-ik évi LX. t. cz. 108. §-a szerint fizetendő.

Kelt Zernesten, 1895 évi junius hó 17-én.

HUSZÁR VILMOS
kir. birósági végrehajtó.

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Mai 1895.

Budapesta — Predeal

Tren de persón.	Tren accel.	Trenŭ român expr.	Tren de persón.	Tren accel.				Tren de persón.	Tren accel.	Tren de persón.	Tren român expr.	Trenŭ de persón.
10 —	8.05	8 05	8 05	2 15	pl.	Viena . . .	sos.	3.—	1 55	1.55	7.20	6.25
8.30	2.15	1.55	5 45	9.15		Budapesta		5 45	7.25	7.—	1.50	8.10
11.31	4 23	3.56	9.27	11.12		Szolnok . .		2.29	5.23	3.50	11.44	4.43
2.—	5.55		11 53	12.55		P. Ladány . .		12.05	3.46	1.21	10.03	2.17
3.42	7.08		1.48	2.12	sos.	Oradea-mare .	pl.		2 26	11.04	8.43	11.32
3.58	7.15		2.16	2.20	pl.		sos.		2.19	10.44	8.38	11.17
4.38	7.43		3 03	2.50		Mezŏ Telegd .			1.52	10.07	8.11	10.42
5.20	8.18		3.45	3 26		Rév			1.26	9.30	7.48	10.13
5.43			4 06			Bratca . . .				9.10		9.50
6.32	9.07		4.53	4 17		Ciucia . . .		5.40	12.47	8.31	7.08	9.19
7.16	9.37		5.32	4.50		B-Huiedin .		4.52	12.17	7.53	6.39	8.37
8.07			6.24			Ghârbău . .		2.55		6 53		7.37
8 34	10 37		6 59	5 55	sos.	Clușiu . . .	pl.	2.—	11.01	6 14	5.25	7.—
8.49			8 40	6.11	pl.		sos.	5.45	10 45		4.48	6.45
9.06			9.08	6.27		Apahida . .		5.18			4.23	6.27
10.14			10 40	7.27		Ghiriș . . .		3.53	9.23		3.—	5.21
10.32			11.25	7.50		Cucerdea . .		3.06	8.49		2.00	4.47
10.59			11 54			Uioara . . .		2.48			2.—	4.31
11 07			12.04			Vințul de sus		2.40			1.51	4.24
11.31			12.34	8.17		Aiud . . .		2.11	8 23		1.23	4.03
11.48			1.—	8 33	sos.	Teiuș . . .	pl.	1.45	8.06		12.54	3.42
12.25		11.40	1 40	8.38	pl.		sos.	1.10	7.59			2.49
12.52		11.55	2.17			Creciunel . .		12.39				2.24
1.06			2.35	9 09		Blașiu . . .		12.24	7 30			2.10
1.37			3.14			Micăsasa . .		11.48				1.38
1.52		1.—	3.34	9.42	sos.	Copșa-mică .	pl.	11.29	6 56			1.18
2.13		1.02	3 49	9.44	pl.		sos.	11.14	6.54			1.01
2.32			4.11	9.59		Mediaș . . .		10.55	6.41			12.46
3 04		1.39	4 48	10 22		Elisabetopol .		10.21	6 20			12.16
3.47		2.13	5 27	10.51		Sighișóra . .		9.42	5 [illegible]3			11.39
4.09		2.28	6 10	11.12		Hașfaleu . .		9.13	5.33			11.17
5 34		3.30	7.50	12.26		Homorod . .		7.45	4 27			10.02
6.12			8 30	12.58		Agoștonfalva .		7.03	3.53			9.22
6.41		4.16	9.03	1.15		Apața . . .		6.36	3.37			8.57
7.16			9.38	1.34		Feldióra . .		5.58	3 16			8.23
8.—		5.07	10.25	2.09	sos.	Brașov . . .	pl.	5.08	2.45			7.43
	11.—	5.14		2 19	pl.		sos.	7.01	2.18		10.19	7.01
	12.26	5.59		3 01		Timiș . . .		6.—	1 42		9.39	6.—
	1 11	6 29		3 31		Predeal . .		5 11	1.12		9.12	5.11
	8 30	11.25		9.30	sos.	Bucuresci . .	pl.		8.35		5.35	

Cucerdea — Oșorheiu — Regh.-săsesc.

Trenu mixtu	Trenŭ de persón.	Trenu de persón.	Trenu de persón				Trenu de persón.	Trenu de persón.	Trenu de persón.	Trenu mixtu
2.25	8.10	3.11	8.59	pl.	Cucerdea . .	sos.	7.41	2.36	8.31	1.18
3 14	8.51	3.52	9.40		Ludoșŭ . . .		7.03	1.58	7.43	12.32
5.07	10.27	5.26	11.11	sos.	Oșorheiu . .	pl.	5.30	12.25	5.50	10.35
5.40	10.42	5.36		pl.		sos.	5.18	9.25	5.0[illegible]	[illegible]0—
7.19	12.21	7.19		sos.	Regh.-săs. . .	pl.	3.50	7 [illegible]	[illegible].26	8:25

Ghirișŭ — Turda

trenŭ de persón.	trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ	trenŭ de persón.		trenŭ de persón.	trenu mixtu	trenŭ mixtŭ	trenu de persón.
7 33	11.—	4.—	10.19	Ghiriș	5.10	10.30	3.30	9.12
7.53	11.20	4-20	10.39	Turda	4.50	10.10	3.10	8.52

Copșa-mică — Sibiiu — Avrigŭ — Făgărașŭ

trenŭ de persón.	trenu de persón.	trenu mixtŭ				trenu mixtu	trenu de persón	trenu de persón.
2.20	11.34	7.10	pl.	Copșa mică .	sos.	9.34	6.20	12.35
3.57	1.03	8.59		Ocna . . .		8.11	5.12	11.01
4.19	1.25	9.15	sos.	Sibiiu . . .	pl.	7.44	4.49	10.36
4 36	1.46		pl.		sos.	7.28		8.33
6.16	3.31			Avrig . . .		6.02		6.54
8.42	6.08		sos.	Făgăraș . .	pl.	3.28		4.05

Simeria (Piski) — Hunedóra

trenŭ mixtŭ	trenu mixtu	trenu mixtu	trenu mixtu		trenu mixtŭ	trenu mixtŭ	trenu mixtu	trenu mixtŭ
6.15	11.35	4.25	10.29	Simeria	4.50	10.25	3.10	8.34
6.38	11.54	4.48	10.46	Cerna	4.34	10.05	2.54	8.14
7.13	12 20	5.23	11.12	Hunedóra	4.10	9.38	2.30	7.45

Brasov — Zêrneștĭ

trenu mixtu	trenu mixtu	trenu mixtu		trenu mixtŭ	trenu mixtŭ	trenu mixtŭ
8.35	4.55	9.15	Brașov	7.36	1.29	8.31
10.28	6.36	10.35	Zêrneștĭ	6.06	12.05	7.20

Mureș-Ludoș — Bistrița

4.—	9.10	4.20	Mureș-Ludoș	6.46	7.21
7 07	1.01		Țagu-Budatelicŭ . . .		4.15
9.59	4 55		Bistrița		1.16

Arad — Timișóra

6.20	11.30	5.-	Aradŭ	10.43	3.44	10.55
7.08	12.47	6.14	Vinga	9.42	2.40	10.11
8.01	2.05	7.39	Timișóra	8.20	1.12	8.15

Careii-mari — Zelău

trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ		trenŭ mixtu	trenu mixtŭ
5.30	4.15	Careii-mari . .	9.06	7.—
10.17	9.18	Zelău	4.20	3.01

Sighișóra — Odorheiu-sĕcuesc.

trenu mixtŭ	trenŭ mixtu		trenŭ mixiu	trenŭ mixtu
3.22	11.08	Sighișóra . . .	9.51	5.32
6.20	1.59	Odorheiu-sĕcuesc.	7.15	3.—

Nota: Órele însemnate în stânga stațiunilor sunt a se ceti de sus în jos, cele însemnate în drépta de jos în sus. — Numerii încuadrațĭ cu linii mai negre însemneză órele de nópte.

Tipografia A. Mureșianu, Brașov.